

FI – Äidinkieli ja kirjallisuus, lukutaidon koe

16.3.2021

Lukutaidon kokeessa vastataan kahteen tehtävään, joista toinen on osasta 1 ja toinen osasta 2. Kummassakin osassa on kaksi vaihtoehtoista tehtävää. Huomaa, että tehtävä voi olla kaksiosainen.

Joka tehtävästä voi saada 30 pistettä. Jos tehtävä on kaksiosainen, sen toisesta osasta voi saada 12 pistettä ja toisesta osasta 18 pistettä. Kokeen enimmäispistemäärä on 60 pistettä.

Kirjoittaessasi voit lähteä siitä, että lukija tuntee aineiston. Vastauksessa esitetyt havainnot, väitteet ja tulkinnat tulee kuitenkin perustella aineiston avulla.

Kirjoita vastaukset yleiskielellä. Älä otsikoi niitä. Kirjoita yhtenäinen teksti, ellei tehtävänannossa erikseen pyydetä luettelmaa. Vastauksen sopiva pituus kerrotaan tehtävänannon yhteydessä.

Kirjoita valitsemiesi tehtävien vastaukset niille varattuun tilaan. Älä jätä muiden tehtävien vastaustiloihin mitään merkintöjä. Vastaustilaan ei liitetä kuvakaappauksia.

Jos kirjoitat vastauksesi aluksi LibreOffice-ohjelmalla, muista tallentaa luonnoksia usein ja siirtää valmis teksti loppuksi vastaustilaan. Kiinnitä huomiota siihen, että kappalejako erottuu selkeästi.

Yksi aineisto on kahdessa tiedostomuodossa, jotta sitä olisi helppo käsitellä. Voit tehdä merkintöjä pdf-tiedostoon Okular-ohjelman avulla.

Sisällys

Osa 1: Asia- ja mediatekstit

Vastaa joko tehtävään 1 tai 2.

1. Uhkakuva journalistisessa tekstissä	Aineisto	30 p.
2. Kuulijoihin vetoaminen poliitikkojen puheenvuoroissa	Aineisto	30 p.

Osa 2: Kaunokirjalliset ja muut fiktiiviset tekstit

Vastaa joko tehtävään 3 tai 4.

3. Sketsin rakenne ja huumori	Aineisto	30 p.
4. Romaanikatkelman henkilöahmot	Aineisto	30 p.

Koe yhteensä

60 p.

Osa 1: Asia- ja mediatekstit

 Vastaa joko tehtävään 1 tai 2.

1. Uhkakuva journalistisessa tekstissä 30 p.

Analysoi tapoja, joilla tautien leviämiseen liittyvää uhkakuva luodaan ja lievennetään *Tartuntariski saattaa kasvaa* -artikkelissa (aineisto 1.A). Vastauksen sopiva pituus on noin 4 500 merkkiä.

Aineisto

1.A Artikkel: Linda Nyholm, *Tartuntariski saattaa kasvaa*

2. Kuulijoihin vetoaminen poliitikkojen puheenvuoroissa 30 p.

Tutustu kahden kansanedustajan puheenvuoroihin ([aineisto 2.A](#)), jotka on pidetty kansalaisaloitetta käsittelevässä eduskunnan lähetekeskustelussa. Vertaile keinoja, joilla puhujat vetoavat kuulijoihinsa. Vastauksen sopiva pituus on noin 4 500 merkkiä.

Aineisto

2.A Katkelma eduskunnan lähetekeskustelusta

Osa 2: Kaunokirjalliset ja muut fiktiiviset tekstit

 Vastaa joko tehtävään 3 tai 4.

3. Sketsin rakenne ja huumori 30 p.

Tutustu koomikko Pirjo Heikkilän *Tahrainen mekko* -sketsiin ([aineisto 3.A](#)).

Aineisto

3.A Tv-sketsi: *Tahrainen mekko*

3.1 Erittele sketsin ([aineisto 3.A](#)) rakennetta. Vastauksen sopiva pituus on noin 2 000 merkkiä. 12 p.

3.2 Analysoi sketsin ([aineisto 3.A](#)) huumorin keinoja. Vastauksen sopiva pituus on noin 2 500 merkkiä. 18 p.

4. Romaanikatkelman henkilöahmot 30 p.

Tutustu *Alkemisti*-romaanin katkelmaan ([aineisto 4.A](#)).

Aineisto

4.A Romaanikatkelma: Paulo Coelho, *Alkemisti*

4.1 Analysoi romaanikatkelman ([aineisto 4.A](#)) henkilöahmojen suhdetta toisiinsa. Vastauksen sopiva pituus on noin 2 000 merkkiä. **12 p.**

4.2 Analysoi romaanikatkelman ([aineisto 4.A](#)) henkilöahmojen arvomaailmaa ja maailmankuvaa. Vastauksen sopiva pituus on noin 2 500 merkkiä. **18 p.**

Tarkista, että vastasit ohjeiden mukaiseen määrään tehtäviä. Älä jätä mitään merkintöjä sellaisen tehtävän vastaukselle varattuun tilaan, jota et halua jättää arvosteltavaksi.